

BYZANTION

BYZANTINΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ■ BYZANTINE THESSALONIKI

27/6 -13/7/2025

ΠΑΡΕΛΑΛΗΛΟ
**44^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΒΙΒΛΙΟΥ**
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗ
BYZANTINΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

THESSALONIKI'S
BOOK FESTIVAL

DEDICATED TO BYZANTINE THESSALONIKI

γραφιστικός σχεδιασμός: Αναστασία Καραδημητρίου

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
PROGRAM**

ΔΡΑΣΗ 1^η

Παρασκευή 27 Ιουνίου 2025 στις 20:00

Τόπος Διεξαγωγής:

Αύλειος χώρος Ιερού Ναού της Του Θεού Σοφίας

ΠΝΟΗ ΗΣΥΧΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕ ΖΗΛΩΤΕΣ: Η περίπτωση της Θεσσαλονίκης

—Η συγκεκριμένη εκδήλωση αποτελεί τον επίσημο προπομπό του Φεστιβάλ Βιβλίου και διεξάγεται στην μνήμη του μακαριστού Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης και Προέδρου επί σειρά ετών της ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ κου. Ανθίμου—

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

- 20:00 – 20:10** **Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος** - Η μεγάλη πρόκληση και ευθύνη ποιμανσης της Εκκλησίας του Χριστού, σε μια πόλη που κατάφερε να εμφυσήσει πνεύμα ησυχασμού στην πιο επαναστατική στιγμή της ιστορίας της.. (Το παράδειγμα του Μακαριστού Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Ανθίμου)
- 20:10 – 20:20** **Αγγελική Δεληκάρη**, Καθ. Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ. – «Το ησυχαστικό κίνημα κατά τον 14ο αιώνα και η πόλη της Θεσσαλονίκης».
- 20:20 – 20:30** **Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος**, Καθ. Τμ. Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, Α.Π.Θ. – «Το κίνημα των Ζηλωτών στην Θεσσαλονίκη την περίοδο του Ησυχασμού. Σύγχρονες προεκτάσεις».
- 20:30 – 20:40** **Αθανάσιος Σέμογλου**, Καθ. Τμ. Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ. – «Ησυχαστική θεολογία και καλλιτεχνική ανανέωση στην ύστερη βυζαντινή τέχνη (14ος-15ος αι.)».
- 20:40 – 20:50** **Χρυσόστομος Σταμούλης**, Καθ. Τμ. Θεολογίας, Α.Π.Θ. – «Το αποτύπωμα του κινήματος των Ζηλωτών και της διδασκαλίας των Ησυχαστών στην νεότερη ιστορία».

Συντονισμός: **Μαριάννα Αυγερινού**, Αφ. Επικ. Καθ. Τμ. Φιλολογίας, Α.Π.Θ

20:50 – 21:30 ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

«ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ» Από το Βυζάντιο στην Δύση..

Καλλιτεχνικός Υπεύθυνος: Γεώργιος Πατρώνας

EVENT 1

Friday, June 27, 2025 at 20:00

Location:

Hagia Sophia Church 's courtyard

A BREATH OF STILLNESS IN THE CITY THAT BIRTHED ZEALOTS: The Case of Thessaloniki

---This event is the official prelude to the Book Festival and is held in memory of the late Metropolitan of Thessaloniki and longtime President of BYZANTINE THESSALONIKI, Mr. Anthimos ---

EVENT PROGRAM

- 20:00 – 20:10** *His Eminence Metropolitan Philotheos of Thessaloniki* – “The great challenge and responsibility of shepherding the Church of Christ in a city that managed to inspire a spirit of stillness in the most revolutionary moment of its history (the example of the late Metropolitan Anthimos)”.
- 20:10 – 20:20** *Angeliki Delikari, Professor, Department of History & Archaeology, AUTH* – “The Hesychast movement in the 14th century and the city of Thessaloniki”.
- 20:20 – 20:30** *Konstantinos Kotsiopoulos, Professor, Department of Social Theology and Christian Culture, AUTH* – “The Zealot movement in Thessaloniki during the Hesychast period. Modern implications”.
- 20:30 – 20:40** *Athanasios Semoglou, Professor, Department of Archaeology, AUTH* – “Hesychast theology and artistic renewal in late Byzantine art (14th–15th c.)”.
- 20:40 – 20:50** *Chrysostomos Stamoulis, Professor, Department of Theology, AUTH* – “The impact of the Zealot movement and the Hesychast teachings on modern history”.

Moderator: *Marianna Avgerinou, Assistant Visiting Professor, Department of Philology, AUTH*

20:50 – 21:30 MUSICAL EVENT

“SOUNDS IN THE SHADOW OF BYZANTIUM” *From Byzantium to the West...*

Artistic Director: George Patronas

ΔΡΑΣΗ 2^η

Τετάρτη 2 Ιουλίου 2025 στις 20:00

Τόπος Διεξαγωγής:

Παραλία Θεσσαλονίκης, στο άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου

«ΕΑΛΩ Η ΠΟΛΙΣ...»

Πως γίνεται μια πόλη μεγάλη, ακόμη και μέσα από τα συντρίμια της...

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

20:00 – 20:15 **Ανδρέας Γκουτζιουκώστας**, Καθ. Βυζαντινής Ιστορίας – Θεσμών στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, Α.Π.Θ. - «Η πρώτη μετά την πρώτην»: Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη και οι αλώσεις της.

Μαριάννα Αυγερινού, Αφ. Επικ. Καθ. Τμ. Φιλολογίας, Α.Π.Θ. - Ανάγνωση κειμένων από πηγές

20:15 – 20:25 **Στέλιος Αγγελούδης**, Δήμαρχος Θεσσαλονίκης – «Πως γίνεται μια πόλη σπουδαία ακόμη και μέσα από τα συντρίμια της.; Η περίπτωση της Θεσσαλονίκης. Το σχέδιο του Δήμου Θεσσαλονίκης για την πρώτη, μετά την Πόλη των πόλεων πόλη».

20:25 - 20:35 **Σπύρος Βούγιας**, Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης – «Τι χρειάζεται μια πόλη για να αποτελεί πόλο έλξης και διεθνή προορισμό; Το μπορεί Θεσσαλονίκη;»

20:35 – 20:45 **Στέλλα Κωστοπούλου**, Αφ. Καθ. Περιφερειακής και Τουριστικής Ανάπτυξης, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Α.Π.Θ. – «Για μια αξιοβίωτη Θεσσαλονίκη».

20:45 – 21:00 **Δρώμενο με τίτλο:** «Η Θεσσαλονίκη μέσα από τα μάτια των φοιτητών του κόσμου»

Παρουσίαση banners με έργα φοιτητών του **Δρ. Νικολάου Δημητριάδη**, Καθ. Θρησκευολογίας, *American College of Thessaloniki*, και συζήτηση on stage με τον creator **Ραφαήλ Ραχωβίτσα**, από το Secret_Skg, σε μια δράση που συνδυάζει επιστημονική τεκμηρίωση και σύγχρονη ψηφιακή αφήγηση, αναδεικνύοντας τη ζωντανή ταυτότητα της πόλης.

Συντονισμός: **Κωνσταντίνος Γκιουλέκας**, Υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας-Θράκης) – Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης ΝΔ

Ζαχαρώ Παπαδοπούλου, Γεν. Γραμματέας ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

EVENT 2

Wednesday, July 2, 2025 at 20:00

Location:

Thessaloniki Seafront, at the statue of Alexander the Great

“The City Has Fallen...”

How a great city rises even from its ruins...

EVENT PROGRAM

20:00 – 20:15 **Andreas Goutzioukostas**, Professor of Byzantine History & Institutions, Department of History & Archaeology, AUTH – “The first after the first”: Byzantine Thessaloniki and its falls.
Marianna Avgerinou – Readings from historical sources

20:15 – 20:25 **Stelios Angeloudis**, Mayor of Thessaloniki – “How can a city become great even through its ruins? Thessaloniki’s case and the Municipality’s strategic vision”.

20:25 – 20:35 **Spyros Vouyas**, President of Thessaloniki City Council – “What makes a city attractive and a global destination? Can Thessaloniki meet the challenge?”

20:35 – 20:45 **Stella Kostopoulou**, Professor of Regional and Tourism Development, Dept. of Economics, AUTH – “Towards a livable Thessaloniki”.

20:45 – 21:00 **Artistic presentation:** “Thessaloniki through the eyes of international students”

Presentation of banners featuring works by the students of **Dr. Nikolaos Dimitriadis**, Professor of Religious Studies at the American College of Thessaloniki, followed by an on-stage discussion with creator **Raphael Rachovitsas** from Secret_Skg — an event that blends scholarly documentation with contemporary digital storytelling, highlighting the living identity of the city.

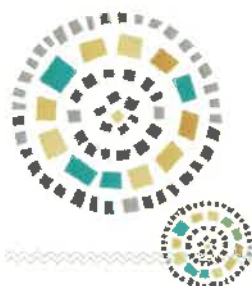
Moderators: **Konstantinos Gioulekas**, Deputy Minister of the Interior (Macedonia–Thrace), MP A’ Thessaloniki – N.D.
Zacharo Papadopoulos, Secretary General, BYZANTINE THESSALONIKI

Παρασκευή 4 Ιουλίου 2025 στις 20:00

σε συνεργασία με την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας & Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων

Τόπος Διεξαγωγής:

Παραλία Θεσσαλονίκης, στο άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου

«ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ, ΕΛΠΙΔΕΣ ΚΑΙ ΦΟΒΟΙ»
Τι σημαίνει για το μέλλον, πως αγκαλιάζει την ιστορία μας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

- 20:00 – 20:10** **Στράτος Σιμόπουλος**, Πρόεδρος Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας & Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων, Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης Ν.Δ. – «ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ: Είμαστε έτοιμοι να αγκαλιάσουμε το μέλλον; Πως την οριοθετούμε θεσμικά; Πως σχεδιάζουμε να την αξιοποιήσουμε ως χώρα;»
- 20:10 – 20:20** **Δημήτρης Παπαστεργίου**, Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Ελλάδας – «Τι σημαίνει ο εναγκαλισμός με την Τεχνητή Νοημοσύνη για την αγορά εργασίας; Πως το κράτος μπορεί να προστατεύσει τον εργαζόμενο από το τεχνητό υποκατάστατο του;»
- 20:20 – 20:30** **Λίνα Μενδώνη**, Υπουργός Πολιτισμού - «ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ: Ένα απλό εργαλείο ανάδειξης της ιστορίας και του πολιτισμού μας ή καταλύτης κοσμογονικών αλλαγών σε μια κοινωνία που κινδυνεύει να χάσει τον ανθρωποκεντρικό της χαρακτήρα;»
- 20:30 – 20:40** **Χρήστος Τσιρώνης**, Καθ. Τμ. Θεολογίας στην Θεολογική Σχολή του Α.Π.Θ. – «Τεχνητή Νοημοσύνη: Διλήμματα και ελπίδες».
- 20:40 -20:50** **Ιωάννης Παυλόπουλος**, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πληροφορικής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ερευνητής, Αρχιμήδης, Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά» — «Μηχανική Μάθηση για Αρχαίες Γλώσσες: Εφαρμογές σε Βυζαντινά Χειρόγραφα».
- 20:50 -21:00** **Hirofumi Sugawara**, Αν. Καθ. Βυζαντινής Ιστορίας και Τέχνης στο Πανεπιστήμιο της Kanazawa – «Διατηρώντας το Παρελθόν. Οραματιζόμενοι το Μέλλον: Επαυξημένη Πραγματικότητα, Τεχνητή Νοημοσύνη και η Μετέπειτα Ζωή των Μνημείων».
- 21:00 – 21:10** **Αλέξανδρος Κατσιάρας**, Δ/ντής Σύνταξης Περιοδικού Θεολογία – «Πως αντιμετωπίζει η Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία την πρόκληση της Τεχνητής Νοημοσύνης;»

Συντονισμός: **Ζαχαρώ Παπαδοπούλου**, Γεν. Γραμματέας ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

EVENT 3:

Friday, July 4, 2025 at 20:00

In collaboration with the Standing Committee on Research & Technology of the Hellenic Parliament

Location:

Thessaloniki Seafront, at the statue of Alexander the Great

“ARTIFICIAL INTELLIGENCE: HOPES AND FEARS”

What it means for the future and how it embraces our history.

PROGRAM

- 20:00 – 20:10** *Stratos Simopoulos, Chairman of the Standing Committee on Research & Technology, MP Thessaloniki – “Artificial Intelligence: Are we ready to embrace the future? How do we define it institutionally and how will we utilize it as a nation?”*
- 20:10 – 20:20** *Dimitris Papastergiou, Minister of Digital Governance – “AI’s impact on the labor market and the role of the state in protecting workers”.*
- 20:20 – 20:30** *Lina Mendoni, Minister of Culture – “Artificial Intelligence: Merely a tool for cultural enhancement or a catalyst for monumental societal shifts?”*
- 20:30 – 20:40** *Christos Tsironis, Professor, Department of Theology, Theology School, AUTH – “AI: Dilemmas and hopes”.*
- 20:40 – 20:50** *John Pavlopoulos, Assistant Professor, Department of Informatics, Athens University of Economics and Business, Researcher, Archimedes, Athena Research Center — “Machine Learning for Ancient Languages: Applications to Byzantine Manuscripts”.*
- 20:50 – 21:00** *Hirofumi Sugawara, Assoc. Prof. of Byzantine History & Art, Kanazawa University – “Preserving the Past. Envisioning the Future: XR, AI and the Afterlife of Monuments”.*
- 21:00 – 21:10** *Alexandros Katsiaras, Editor-in-Chief of Theology Journal – “How does the Orthodox Church face the challenge of AI?”*

Moderator: *Zacharo Papadopolou, Secretary General, BYZANTINE THESSALONIKI*

ΔΡΑΣΗ 4^η

Παρασκευή 11 Ιουλίου 2025 στις 20:00

Τόπος Διεξαγωγής:
Παραλία Θεσσαλονίκης, στο άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου

«Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

20:00 – 20:10 Δρ. Φλώρα Καραγιάννη, Προϊσταμένη του Τμήματος Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων, Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης και Έφορος του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών – «Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη ως εμπορικό κέντρο»

20:10 – 20:20 Θεόδωρος Θεοδωρικάκος, Υπ. Ανάπτυξης – «Το Ελληνικό Εμπόριο στην φάση μιας παγκόσμιας οικονομικής περιδίνησης ... Πως υπηρετείται και πως ενισχύεται στις μέρες μας το δαιμόνιο του Έλληνα Επιχειρηματία Εμπόρου...;»
σε αναμονή επιβεβαίωσης

20:20 – 20:30 Παντελής Φιλιππίδης, Πρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης – «Το εμπόριο της Θεσσαλονίκης σήμερα».

20:30 - 20:40 Χαράλαμπος Μπαρμπουνάκης, Πρόεδρος Εκδοτών Βορείου Ελλάδος – «Η διαχρονική πορεία του Βιβλίου στην Θεσσαλονίκη».

20:40 -20:50 Δρ. Νικόλαος Χουρβουλιάδης, American College of Thessaloniki – «Εργαλεία ενίσχυσης νέων επιχειρηματικών εγχειρημάτων (VENTURE GARDEN)».

Συντονισμός: Δημήτρης Μάρδας, Καθ. Τμ. Οικονομικών Επιστημών Α.Π.Θ.

EVENT 4:

Friday, July 11, 2025 at 20:00

Location:

Thessaloniki Seafront, at the statue of Alexander the Great

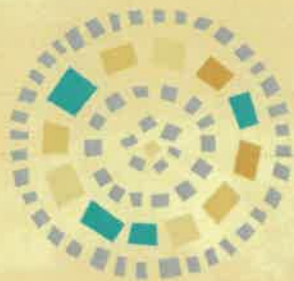
“THESSALONIKI OF THE MERCHANTS”

EVENT PROGRAM

- 20:00 – 20:10** ***Dr. Flora Karagianni**, Head of the Department of Byzantine and Post-Byzantine Antiquities, Ephorate of Antiquities of the City of Thessaloniki, and Curator of the Patriarchal Institute for Patristic Studies – “Byzantine Thessaloniki as a Commercial Center”.*
- 20:10 – 20:20** ***Theodoros Theodorikakos**, Minister of Development – “Greek trade in a time of global economic turbulence. How do we support and strengthen the spirit of the Greek entrepreneur today?”*
- 20:20 – 20:30** ***Pantelis Filippidis**, President of the Thessaloniki Chamber of Commerce – “The current state of Thessaloniki’s trade”.*
- 20:30 - 20:40** ***Charalambos Barbounakis**, President of Publishers of Northern Greece – “The Timeless Journey of the Book in Thessaloniki”.*
- 20:40 -20:50** ***Dr. Nikolaos Chourvouladis**, American College of Thessaloniki – “Tools for supporting new business ventures (VENTURE GARDEN)”.*

Moderator: ***Dimitris Mardas**, Professor, Department of Economics, AUTH*

«ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ»

Από το Βυζάντιο στην Δύση..

Μουσικοκοινωνικό ταξίδι σε έναν χωροχρονικό συνεχές

Η Ορχήστρα Κοσμικής Ελληνικής Μουσικής και το γυναικείο σχήμα **Ευνειανίδες** συνυπάρχουν επί σκηνής για να παρουσιάσουν μια ξεχωριστή μουσική παράσταση με τίτλο **"Στη Σκιά του Βυζαντίου"**.

Πρόκειται για ένα **μουσικοκοινωνικό ταξίδι** μέσα στον χρόνο και τον χώρο, το οποίο ανασύρει ήχους από την κοσμική βυζαντινή παράδοση, εμπλουτισμένους με **υπαινιγμούς και στοιχειώδεις επιρροές από τη δυτική μουσική**, δημιουργώντας ένα πρωτότυπο ηχητικό τοπίο.

Αντλώντας από τα **ακούσματα του Βυζαντίου**, αλλά και αναγνωρίζοντας την **πολιτισμική ώσμωση με τη Δύση**, η παράσταση αναδεικνύει τη μουσική ως κοινό έδαφος διαλόγου ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση — ένα **χωροχρονικό συνεχές**, όπου οι φωνές, τα όργανα και οι πολιτισμοί διασταυρώνονται δημιουργικά.

Οι **"Ευνειανίδες"**, με τη ζεστασιά και τη δύναμη της γυναικείας φωνής, συναντούν την Ορχήστρα Κοσμικής Ελληνικής Μουσικής σε ένα σύμπαν όπου το βυζαντινό μέλος συνομολεί με φράσεις μπαρόκ, μετατροπικές αρμονίες ή ακόμα και ρυθμικά μοτίβα της μεσαιωνικής Ευρώπης.

"Στη Σκιά του Βυζαντίου" δεν είναι απλώς μια συναυλία· είναι ένας στοχασμός πάνω στη μνήμη, την ταυτότητα και τη δύναμη της μουσικής να ενώνει κόσμους, εποχές και ψυχές.

Συμμετέχουν:

- **Ο.Κ.Ε.Μ.** Ορχήστρα Κοσμικής Ελληνικής Μουσικής της Ερευνητικής ομάδας Ευδρομούντες του Πανεπιστημίου Μακεδονίας &
- **«Ευνειανίδες»** Γυναικείο φωνητικό σύνολο

Καλλιτεχνικός υπεύθυνος: Γεώργιος Α. Πατρώνας

MUSIC EVENT

"SOUNDS IN THE SHADOW OF BYZANTIUM"

From Byzantium to the West...

A musical and social journey through time and space

The **Orchestra of Secular Greek Music** and the female vocal ensemble **Evneanides** share the stage in a unique performance titled *"In the Shadow of Byzantium."*

This is a musical and social journey across time and geography, reviving sounds from the **secular Byzantine tradition**, enriched with subtle hints and elementary influences from Western music, creating an original soundscape.

Drawing inspiration from Byzantine soundworlds while embracing the **cultural osmosis with the West**, the performance highlights music as a shared ground for dialogue between East and West — a temporal and spatial continuum where voices, instruments, and cultures creatively intersect.

The **"Evneanides"**, with the warmth and power of the female voice, meet the **Orchestra of Secular Greek Music** in a universe where **Byzantine chant engages in dialogue with Baroque phrases**, modal harmonies, and even rhythmic motifs from medieval Europe.

"In the Shadow of Byzantium" is not merely a concert; it is a **meditation on memory, identity, and the power of music to unite worlds, eras, and souls.**

Participants:

- **O.K.E.M.** – Orchestra of Secular Greek Music (Research group "Evdromountes" of the University of Macedonia)
- **Evneanides** – Female vocal ensemble

Artistic Director: **George A. Patronas**

